БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 144 (4243)
27 ИЮНЬ, 1980 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент лак-бўёқ заводи коллективи йил бошида белгиланган ташкилий-техник тадбирлар планини муваффақиятли амалга ошира бориб,

БУГУН

маҳсулот реализация қилиш бўйича якунловчи йилнинг биринчи ярим йиллиги топшириғини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

Лак-бўёқчилар пландан ташқари 230 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Улар ой охирига қадар яна бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

Коллектив бундай ютуқларга мавжуд резервлардан унумли фойдаланаётганлиги, мусобақани авж олдираётганлиги, тежамкорлик ҳаракатига катта эътибор бераётганлиги туфайли эришмоқда.

Корхонада москваликларнинг ташаббусига кўплаб ишчилар қўшилиб, йиллик планни шу йилнинг 7 ноябригача бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Меҳнат беллашувида 5-цех аппаратчиси С. Ўсканбоев, тайёр лаклар бўлими аппаратчиси Р. Ражабов, 1-цех смена бошлиғи Р. Иброҳимов ва бошқалар пешқадамлик қилишиб, меҳнатда ҳамкасбларига намуна кўрсатяптилар.

Активистларнинг янги отряди

ШАҲАР МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ УНИВЕРСИТЕТИНИ БИТИРИБ ЧИҚҚАН 1620 КИШИГА ОЛИЙ СИЁСИЙ МАЪЛУМОТ ОЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ДИПЛОМЛАР ТОПШИРИЛДИ.

Марксизм-ленинизм университетида ўқишни тамомлагандан сўнг ҳамма биргаликда мажлислар залига йиғилиш яхши анъана бўлиб қолган. Улар бу ерда университет педагогика составининг табрикларини ва оқ йўл тилаб айтган сўзларини эшитадилар, ўз фикрларини ўртоқлашадилар, илм берганликлари учун ўқитувчиларга яна бир бор қалбдан ташаккур изҳор этадилар. Тингловчилар университетда бўлган икки йиллик ўқиш даврларида қайси фанларни ўқимадилар дейсиз! Булар орасида энг муҳимлари ва қизиқиш туғдирадиганлари — партия идеология ишларининг актуал масалалари, партия қурилиши ва илмий коммунизм, КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал проблемалари ва бошқа кўпгина фанлар ҳисобланади. Бутун ўқиш давомида ленинча ғоявий-назарий меросларнинг дастлабки манбалари, ўртоқ Л. И. Брежнев асарлари, партия ва ҳукуматимизнинг муҳим ҳужжатлари чуқур ўрганилади.

Университетни тамомлаб чиққан 1620 кишининг ярмига яқини имтиёзли диплом олганликлари машғулотлар самаралилиги, дарслар чуқур эгалланилганлиги тўғрисида гувоҳлик бериб турибди. Университетни навбатдаги битириб чиқувчиларнинг тантанали йиғилишларида Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг етакчи мутахассиси И. Т. Алимардонов, 1-темир-бетон буюмлари заводи директори Л. М. Лепешкин, республика юстиция министрлигининг катта консультанти М. Мирсаидов, «Средазспецкомплектгаз» бошқармаси бошлиғи В. И. Голубчик, «Оргтехстрой» институтининг бўлим бошлиғи А. С. Даниелов, «Билим» жамияти шаҳар ташкилотининг референти Л. К. Камолова, «Миконд» заводи бош технологининг ўринбосари В. А. Апанасенко каби кўпгина тингловчиларнинг номлари фахр билан тилга олинди. Университет тингловчилари улардан намуна олиб ўқидилар.

Тўрт кун давом этган йиғилишларда қатнашган шаҳар партия комитетининг секретарлари Б. Ғ. Халилов, М. Ф. Солдатов университетни битириб чиқувчиларни қизғин табрикладилар, партия сиёсатини актив тарғиб этиш, ўзлари олган билимларни ишдаги ўртоқларига ўргатиш — эндиликда уларнинг жамоатчилик бурчи бўлиб қолишлигини уқтирдилар. Марксизм-ленинизм университетидаги ўқув, деб таъкидладилар сўзга чиққанлар, тингловчиларга ҳозирги босқичда жамиятнинг ривожланиши муқаррар эканлигини чуқур эгаллашга, уларни меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, иқтисодий тежамкорлик учун кунт билан кураш олиб боришга ўргатиш, КПСС XXV съезди қарорларининг, ўнинчи беш йиллик планларининг бажарилиши йўлида актив иш олиб боришга ўргатишга қаратилгандир.

Марксизм-ленинизм университетининг профессор-ўқитувчилар состави ана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқда. Шаҳар марксизм-ленинизм университетининг директори, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Л. И. Тихонова педагогика коллективи олиб бораётган ишлар ҳақида гапирар экан, унинг составида 12 профессор ва фан доктори, 85 доцент ва фан кандидати, Тошкент олий партия мактабининг 12 ўқитувчиси борлигини таъкидлади. Булар орасида кафедра мудирларидан Э. Севликянц, Н. Ҳамидов, М. Перпер, Н. Эшматов, В. Бикрицкий, профессор ва ўқитувчилардан К. Попадюк, Ч. Абутолипов, И. Срибний, Н. Злобин, А. Хунтеев, Т. Полякова, А. Антонов ва шаҳримизнинг бошқа кўпгина таниқли олимлари бор.

Шуниси қувончлики, активистларнинг янги отряди пойтахт идеология фронти жангчилари сафига чинакамига ленинча зарбдор меҳнат — беш йилликнинг якунловчи йилида, КПСС XXVI съездига пухта тайёргарлик кўриш йилида келиб қўшилдилар. Бу университетни битириб чиққанлар зиммасига алоҳида масъулият юклайди — улар меҳнатда ва жамоат ишларида намуна кўрсатишлари, пропаганда ишларини актив олиб боришлари керак. Ҳаммаси бўлиб университетда беш йиллик давомида тўққиз мингдан кўпроқ пропагандистлар ва раҳбар ходимлар тайёрландики, улар бугунги кунда Тошкентни социал-иқтисодий ривожлантириш программасини амалга оширишда шаҳар партия ташкилотининг жанговар ёрдамчилари бўлиб қолишди.

Тингловчилар йиғилишларида сўзга чиққан чет тиллар педагогика институтининг проректори А. Саидов, «Электробитприбор» заводининг бош инженери Р. Бабаянц, республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг етакчи мутахассиси И. Алимардонов, доцент И. Каримов ва бошқалар барча битирувчилар номидан шаҳар партия комитетига, университет дирекцияси ва ўқитувчиларига сиёсий билимларни чуқур эгаллашларида имкониятлар яратиб берганликлари учун миннатдорчилик билдирдилар, Тошкент марксизм-ленинизм университетини битириб чиққан, деган юксак номни ишда оқлайдилар деб, ишонч билдирдилар. Улар марксизм-ленинизм университетида машғулотлар олиб бориш учун ажойиб шароит яратилганлигини, тингловчиларнинг машғулотларда актив қатнашганликларини таъкидладилар. Шунинг учун ҳам тингловчилар томонидан тайёрланган рефератларнинг аксарияти юксак баҳо олганлиги бежиз эмас. Тингловчилар томонидан тайёрланган рефератлар ҳажмининг ихчамлиги, аммо мазмунан бой эканлиги меҳнат коллективларининг назария билан амалиётни узвий боғлаб олиб бораётганликларидан гувоҳлик беради.

...Марксизм-ленинизм университетида кечагина машғулотлар тугади. Марксизм-ленинизм университетининг раҳбарлари партия ташкилотлари билан биргаликда янги тингловчиларни тайёрлаш тўғрисидаги ишларни амалга оширишга киришдилар. Университетни битириб чиққанларнинг ўрниларини юзлаб бошқа идеология активистлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, хўжалик раҳбарлари эгаллайдилар. Университетни тамомлаб чиққанлар бу даргоҳ билан ҳамон алоқа боғлаб турибдилар. Кўп йиллик практика шуни кўрсатадики, унинг собиқ тингловчилари бирон-бир нарсани фикрлашда, ижодий изланишда ёки маслаҳат олишда албатта университетга кириб ўтадилар. Уларни университетдагилар ҳамма вақт очиқ чеҳра билан кутиб оладилар.

Р. ТЭЛЛЬ.

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ—КПСС XXVI СЪЕЗДИГА

Тошкентдаги асбобсозлик заводи коллективи беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини шараф билан адо этмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг илғор токарларидан коммунистик меҳнат зарбдори (чапдан-ўнгга) Б. Чаусов ва В. Грашенко ўртоқларни кўриб турибсиз. Бу моҳир деталчилар ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ВАТАНИМИЗ ҚУДРАТИНИ МУТТАСИЛ ОШИРАМИЗ

Республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида кўпдан кўп кишилар иштирокида митинглар ўтказилмоқда. Бу митингларнинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни, партиямизнинг ташқи сиёсий йўлини ва иқтисодий сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси коллективининг митингида печатник А. Эрназаров сўзлаган нутқида бундай деди: биз КПСС Марказий Комитети Пленумининг партия XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини беҳад хурсандлик билан кутиб олдик. Партиянинг барча топшириқлари нақадар муваффақиятли бажарилажаги ҳар биримизга боғлиқдир. Биз ўз меҳнатимиз билан социалистик Ватанимизнинг қудратини муттасил оширамиз, янада бадавлат бахтли ҳаёт кечирамиз, планетада тинчликни мустаҳкамлаймиз.

Тошкент тўқимачилари Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси фаолиятини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар. Пардозлаш фабрикасининг коллективи зарбдор меҳнат билан — тежалган хом ашё ҳисобига йиллик топшириқдан ташқари 260 минг метр газлама тайёрлаш билан коммунистларнинг анжуманини нишонлашга аҳд қилди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида, «Ташсельмаш» ва Тошкентдаги бошқа корхоналарда ўтказилган митингларнинг қатнашчилари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш, бу йилги ва умуман беш йиллик топшириқларни муваффақиятли бажаришга интилаётганликларини айтдилар.

(ЎзТАГ).

Қўллаб-қувватлаймиз ва маъқуллаймиз

Тошкентдаги тўқимачилик машинасозлиги бўйича махсус конструкторлик бюросида КПСС Марказий Комитетининг июнь (1980 йил) Пленумига бағишланган митинг бўлиб ўтди.

Конструкторлик бюроси партия ташкилотининг секретари В. Собитов митингни оча туриб, шундай деди:

— Пленум ички партия ҳаёти ва давлатимиз ташқи сиёсатининг муҳим йўналишларини белгилади, КПССнинг навбатдаги XXVI съездини чақириш тўғрисида қарор қабул қилди. Партиямиз ва мамлакатимиз олдида янги уфқлар очилаяпти. Бизнинг бурчимиз коммунизм қурувчиларнинг олдинги сафида бўлишдир.

Митингда сўзлаган катта инженер М. Белоногов коллективда партиянинг навбатдаги съездини муносиб кутиб олиш бўйича социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришни, бунда иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига алоҳида эътибор беришни таклиф этди.

— Мамлакатимизнинг мудофаа қудрати мустаҳкам, — дейди у,— лекин босқинчи империалистик доиралар ўт билан ўйнашишни яхши кўришади. Биз, совет кишилари урушни хоҳламаймиз, шунинг учун ҳам тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш йўлида ҳамма ишни қиламиз. Келинглар, ўзимизнинг бир кунлик иш ҳақимизни тинчлик фондига ўтказайлик.

М. Белоноговнинг таклифини стандартлаш бўлими мудири А. Данилин, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, кадрлар бўлими бошлиғи А. Тройнина ва бошқалар қўллаб-қувватлашди. Комсомол ташкилотининг секретари, ипак бўлимининг конструктори К. Абдуллаев ёшларнинг ажойиб меҳнат муваффақиятлари ҳақида гапириб, партия XXVI съездигача бўлган барча ойларда ёш конструкторлар зарбдорона меҳнат қилишади, деб кўпчиликни ишонтирди.

Митингда резолюция қабул қилинди. Унда замонавий тўқимачилик ускуналарининг яратувчилари партия ва ҳукуматнинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватлайди ва маъқуллайди, дейилган. Коллектив партиянинг бўлажак съезди шарафига зарбдор вахтада туради ва бир кунлик иш ҳақини тинчлик фондига ўтказади.

А. ГРЕКОВ,
«Машинастроитель» газетаси редактори.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Фан-техника информацияси системасини янада такомиллаштириш ва фан-техника ютуқларидан республика халқ хўжалигида фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Мазкур қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

⊙ Венесуэла Коммунистик партиясининг Бош секретари Хесус Фариани Халқлар Дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони босилган.

⊙ «КПСС XXVI съездини қаршилаб» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ҚАЛБ ҲАРОРАТИМИЗНИ ВАТАНГА БАҒИШЛАЙМИЗ

ОҚ ЙЎЛ, 80-ЙИЛ БИТИРУВЧИЛАРИ | МАКТАБДАН—КАТТА ҲАЁТГА

Ўрта мактабни битирувчилар ҳали имтиҳон топширишаётганда ёқ, институт ва техникумларнинг пештоқларида чиройли қилиб ёзилган «Хуш келибсиз, абитуриентлар!» деган шиорлар пайдо бўлди. Битирувчиларни ҳунар-техника билим юртлари, қурилиш, Тошкент тўқимачилик комбинати, фабрика ва заводлар ва метрополитен кутмоқда. Энг асосий ишларни бажаришга тайёр бўлган ёшларнинг билими, маҳорати ҳамма жойда жуда зарур. Уларнинг баъзи бирлари ким бўлиш керак деган масалани ҳал қилиб қўйган, баъзилари эса бу масалани ўрта маълумот ҳақидаги аттестатни олгандан кейин ҳал қилишади. Жуда кўп вақтдан буён одат бўлиб қолган анъанага кўра, 17 ёшлиларнинг ҳаётидаги бу муҳим воқеага бағишлаб

БУГУН

В. И. Ленин майдонида 80 йил битирувчиларининг тантанали линейкаси бўлди.

...Тантанали байрам кунлари чалинадиган музика садолари бош майдондаги эрталабки сукунатни бузиб, катта ҳаётга қадам қўяётган ёшларнинг байрами бошланганлигидан дарак берди. Битирувчиларнинг колоннаси устида уларнинг одамларга фойда келтиришга тайёр эканликларини билдирувчи: «Билимимиз, маҳоратимиз сенга, Ватан!», «Меҳнатимиз республикамиз меҳнатига қўшилади!», «Партияга Ленин байроғини баланд кўтариб боришни қасамёд қиламиз» деган шиорлар порлаб турибди.

КПСС XXVI съездига тайёргарлик кўриш ва ва XXII Олимпиада йилида мактабни битирган барча ўқувчиларнинг юзидан табассум аримайди.

Майдондагилар орасида 101-ўрта мактабнинг битирувчиси Ирина Соколова ҳам бор. У ўқишда ва жамоат ишларидаги актив фаолияти учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи ва «Аъло ўқиганлиги учун» нишони билан тақдирланган. Йиғилганлар орасида химия фани бўйича ўтказилган республика ва Бутуниттифоқ олимпиадасининг қатнашчиси Радик Газизов, «Ёш адабиётчи» республика олимпиадасининг ғолиби Нафиса Эрматова, Крупская номидаги пионерлар саройи ҳузуридаги район илмий жамиятининг фаол қатнашчилари бўлган 147-мактаб ўқувчилари ва бошқалар бор. Тантанали дақиқа тобора яқинлашмоқда. Минбарга жамоатчилик вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари, мактабларнинг энг яхши педагоглари кўтарилишди. Бутун майдон бўйлаб қўнғироқ овози янгради. Тошкент куранти занг урди.

Шаҳар ва район комсомол ташкилотларининг байроқлари олиб чиқилганда сафлар янада жипслашди. Шу пайт «Ҳамма тинглансин!» деган овоз янгради. Йиғилганларга Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов мурожаат қилади.

— Бу йил ўрта мактабларни 15 мингдан зиёд ёш битирмоқда, деб таъкидлади у, — уларнинг ҳар бирининг олдида касб танлашдек ажойиб имконият турибди. Мингдан зиёд 10-синф ўқувчилари ким бўлишларини белгилаб олишган. Улар ишчи касбини мукаммал ўрганиш мақсадида ҳунар-техника билим юртлари, Тошкент тўқимачилик комбинати, метрополитен, Тошкентдаги бошқа саноат, транспорт, маиший хизмат кўрсатиш объектларига ишга боришади. Бошқалар эса ўзларининг имкониятларидан келиб чиқиб, ҳаёт йўлларини белгилашлари лозим. Бу нарсани амалга оширишда сизларга ғамхўр ўқитувчиларингиз томонидан сингдирилган меҳнатсеварлик, қатъийлик, коммунизм қураётган халқимизнинг ишларига ҳамкорликни юксак ҳис қилиш хислатлари ёрдам беради. Ҳаётда яхшилик ва ҳақгўйликнинг чироғини шараф билан кўтариб боринглар. Ватанимизнинг янада қудратли ва гўзал бўлиши учун лозим бўлган барча ишларни амалга оширинглар.

Битирувчиларни Тошкент шаҳар комсомол комитетининг секретари М. Е. Фузулова, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари, Тошкент политехника институти студенти А. Элмуродов, 11-техника билим юрти битирувчиси М. Неверов ва бошқалар табриклашди. Яқин йилларда ўрта мактабни битирадиган ўқувчилар ҳам ўзларининг акаларини табриклаш учун келишди. Ўрта мактабни олтин медаль билан битирганлар биринчи синф ўқувчиларига «Билимларни эгаллашда сизларга оқ йўл тилаймиз!» китоблари солинган портфелларни топширишди. Кейин бутун майдон бўйлаб қасамёд овози янгради: «Биз, 80 йил битирувчилари В. И. Ленин ҳайкалининг олдида Улуғ Октябрнинг муқаддас ғалабаларига содиқ бўлиш, барҳаёт Ленин ғояларини ҳаётда оғишмай амалга ошириш, совет халқига содиқ хизмат қилиш, унинг қаҳрамонлик ва меҳнат анъаналарини бойитиш, бутун ҳаётимизни жонажон Ватанга, партияга, халққа бағишлашга қасамёд қиламиз!». В. И. Ленин ҳайкалининг пойига гулчамбарлар қўйилди. Яна мактаб қўнғироғининг овози жаранглади. Бу тантанали линейка якунланганлигини билдирарди. Битирувчилар майдондан аста чиқиб кетишди. Улар кечқурун яна учрашишади. Тантанали кечаларда ўз ўқитувчиларининг маслаҳатларини тинглашади, улар ўз орзу, ҳаётий планлари ҳақида бир-бирларига маслаҳат беришади. Улар Антуан Сент-Экзепюрининг: «Агар биз энг кичик бўлса-да, ердаги ўз ролимизни аниқлаб оладиган бўлсак, шунда биз энг бахтли бўламиз» деган сўзларини бир неча марта такрорлашади.

Ердаги ўз ролини англаб олишни мактаб шакллантирмоқда. У ўқувчиларга пухта билим бериш билан бирга ижодий ва илмий ўйлаш, ўз илмини тинмай ошириб боришни ўргатмоқда. Шунингдек, меҳнатсеварлик, Ватанга мумкин қадар кўпроқ фойда келтириш хислатларини шакллантирмоқда. Уларга ердаги ролларини англаб олишни ҳаётнинг ўзи ўргатмоқда. Бу ҳаётдан инсоннинг меҳнатига қараб, жамиятга фойда келтиришига қараб баҳо берилади.

Н. ПАНЯКШИНА.

100 ХИЛ ЯНГИ МАҲСУЛОТ

БУГУН

савдо тармоқларига хотин-қизлар учун мўлжалланган пойафзалларнинг дастлабки туркуми чиқарилди.

Улар босоножкалар, этиклар, болалар туфлиларидир.

Бу маҳсулотларни республика пойафзаллар уйининг тажриба цехи коллективи тайёрлаган.

Ҳозирги пайтда бу корхона моделчиларининг ҳисобига юз хил янги маҳсулот ёзилган. Янги ўзлаштирилган пойафзаллар келгуси йилдан ишлаб чиқарила бошланади. Шулардан 80 хили беш қиррали фахрли белги билан тақдирланган.

Тошкент ер ости йўлининг «Пахтакор» станциясида яна бир кириш-чиқиш вестибюли фойдаланишга топширилди. Унинг бошқа вестибюллардан фарқи шундаки, ер юзасида жойлашган. Уни безашда «Рассом» комбинатининг ижодкорлари самарали меҳнат қилдилар.

СУРАТДА: «Пахтакор» станциясида яқинда фойдаланишга топширилган 2-вестибюль.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ФУТБОЛ

БИР ТЎП— ИККИ ОЧКО

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси кеча футбол бўйича 43-СССР чемпионатининг навбатдаги турида ўз майдонида Олмаотанинг «Қайрат» коллективини қабул қилди. Учрашув 1: ҳисобида тошкентликларнинг ғалабаси билан тугади. Ўйин тақдирини ҳал қилган ягона тўпни рақиблар дарвозасига 11 метрли жарима белгисидан Церетел киритди.

Шу турнинг неча бўлиб ўтган бошқа учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Спартак» — «Кубань» — 2:1, «Арарат» — «Динамо» (Киев) — 2: «Нефтчи» — «Динамо» (Тбилиси) — 2:0, «Динамо» (Минск) — «Черноморец» — 3:2, «Шахтёр» — «Зенит» — 5: АСК — «Торпедо» 1:0, «Динамо» (Москва) — «Карпати» — 0:0.

• *Шарҳчи сатрлари*

Тинчлик ва тараққиётнинг асосий омили

Жаҳон матбуоти Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг Прагада ҳукуматлар бошлиқлари иштирокида ўтган XXXIV мажлиси халқаро миқёсда катта аҳамиятга молик воқеа деб баҳо бермоқда. Бу — тамомила қонуниятли бир ҳолдир. Мажлисда қилинган ишларнинг ҳаммаси социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳамкорлиги мустаҳкамланиб, чуқурлашиб бораётганлигини, бу мамлакатлар экономикада ва тинч қурилишнинг бошқа соҳаларида ажойиб муваффақиятга эришганликларини яққол исбот этади.

Чет эл шарҳловчилари, шу жумладан Ғарбнинг буржуа матбуоти таъкидлаб ўтганидек, капиталистик экономика оғир парзаларга учраб, ишлаб чиқариш кризиси ва тушкунлиги давом этаётган ҳамда капитал мамлакатлари ўртасидаги зиддиятлар муттасил кескинлашиб бораётган бир пайтда социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қардошларча мустаҳкам ҳамкор бўлиб, ўз халқ хўжалигини планли равишда ва комил ишонч билан ривожлантирмоқдалар. Шуни айтиш кифояки, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг миллий даромади ва саноат маҳсулоти ўтган ўн йилликда тараққий этган капиталистик мамлакатларнинг суръатларидан тахминан икки баравар ошиб кетди. Шу давр ичида жаҳон саноат ишлаб чиқариши ўсиш ҳажмининг қарийб ярми социалистик ҳамдўстлик ҳиссасига тўғри келди. Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг мажлисида сўзлаган нутқида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: социалистик система билан капитализм системаси экономикасининг аҳволини объектив равишда анализ қилиш шуни кўрсатиб турибдики, социалистик мамлакатлар экономикасининг тараққиёти аввалгидек ҳозирда ҳам барқарор бўлиб, капиталистик экономикага хос кўп қийинчиликлардан холидир.

Кейинги кунлардаги бошқа муҳим воқеалар ҳам илғор ижтимоий тузум бўлмиш социализмнинг тарихий ролини кўрсатиб турибди. Социализм халқларининг туб социал-иқтисодий проблемаларни ҳал этишини таъминлайди ҳамда халқаро тинчлик ва инсоният тараққиётининг асосий омилидир. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар парламентлари вакилларининг Минскда ўтказилган учрашувида халқларнинг тинчлиги ҳамда хавфсизлигини мустаҳкамлашга доир кўп масалалар муҳокама қилинди. Учрашув қатнашчилари Европа ва бутун жаҳондаги барча давлатларнинг парламентлари ҳамда парламент аъзоларига якдиллик билан мурожаат қабул қилдилар. Ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган бу ҳужжатнинг қабул қилиниши ўз вақтида кўрилган тадбирдир. Бунинг боиси шуки, тинчликка ва кескинликнинг юмшатилишига душман бўлган кучларнинг хатти-ҳаракатлари натижасида халқаро вазият мураккаблашди ва етмишинчи йилларда тинчликни, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида эришилган катта ижобий силжишлар хавф остида қолди. Бундай шароитда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг парламент аъзолари ўз халқларининг ваколатли намояндалари бўлмиш барча парламентларни ва парламент аъзоларини планетамизда сиёсий иқлимни яхшилаш, мустаҳкам тинчликни қарор топтириш учун ҳамма чораларни кўришга даъват этдилар. Шу муносабат билан улар Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши томонидан яқинда илгари сурилган тинчлик борасидаги таклифлар ғоят муҳим эканлигини таъкидладилар ва Европадаги барча мамлакатлар, жаҳондаги барча мамлакатлар ана шу таклифларни маъқуллайдилар, деб умид қилганликларини билдирдилар.

Н. ЧИГИРЬ,
ТАСС шарҳловчиси.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Имконият ва ташаббус

Эрик Хушбахтиев бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасини Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 6-трестда яхши билишади. 70-қурилиш бошқармасида кўп йиллардан буён ишлаётган коллектив мунтазам равишда социалистик мусобақанинг олдинги сафида бориб, объектларни ўз муддатида фойдаланишга топширишга муваффақ бўлмоқда. Бригадада 23 киши меҳнат қилади. Уларнинг ҳаммаси турли бинокорлик касбларини яхши эгаллаб олишган. Шунинг учун ҳам коллективни комплекс бригада деб атайдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методи шаҳримиз қурилишларида кенг қулоч ёяётган бир пайтда Э. Хушбахтиев бригадаси коллективи ҳам ўз имкониятларини, бинокорларнинг касб-маҳоратларини, ишни ташкил этиш йўлларини ҳисобга олиб, бошқармада биринчилардан бўлиб ана шу илғор метод асосида ишлаш учун ташаббус бошладилар. Бунда коллектив билан бошқарма маъмурияти ўртасида тузилаётган шартноманинг барча талабларига амал қилиниши иккала томон учун мажбурийдир. Бригада пудратининг афзаллиги ҳам ана шу иккала томон шартларга қатъий амал қилсагина юзага чиқади.

— Бошқармамиз бу борада пудратчи бригадаларнинг янада самарали меҳнат қилишини таъминлаш учун ташкилий ишларни пухта амалга оширмоқда, — дейди бошқарма меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи Г. Давлетбоева.

Ҳозир Э. Хушбахтиев бригадаси 2-Қорақамиш массивининг 5-микрорайонида типовой лойиҳа асосида икки қаватли 320 ўринли болалар боғчасини бунёд этмоқда. Бинонинг пойдевори қўйилишидан тортиб, то энг кейинги пардозлаш ишларига қадар пудрат усули асосида ташкил этилган. Бригаданинг монтажчилардан иборат звеносига В. Гизатуллин, ғишт терувчилар звеносига эса Қ. Тўхтаевлар бошчилик қилишади. Улар ишни мувофиқ ташкил этиш туфайли барча бинокорлик ишларини ўзига хос конвейер усулида амалга оширишяпти. Натижада ҳар куни иш ҳажми 25—30 процентга ошириб адо этиляпти.

Коллективнинг янги метод асосида ишлаётганлиги туфайли сермеҳнат қўл ишларини енгиллатишга имкон берадиган замонавий қурилиш техникасидан самарали фойдаланиляпти. Натижада ишлаб чиқариш маданияти, иш сифати ошмоқда. Иш сифати ошишига мувофиқ ҳолда аккорд-мукофот системаси асосида ҳақ тўлаш коллективнинг ўз ишидан манфаатдорлигини оширмоқда. Шунинг учун ҳам ҳар бир қурувчи умумий иш якуни учун, коллектив шарафи учун курашишга ҳаракат қилади, ўз малакасини оширади, ташаббускорлик намуналарини кўрсатади, имкониятларини кўп бор чамалаб, мавжуд резервларни ишга солади. Бу Злобин методида ишлаётган ҳар бир коллектив учун, коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном остида меҳнат қилаётган ҳар бир бунёдкорлар бригадаси учун энг муҳим фазилат.

Бошқармада коллективни доимо пешқадамлар сафида тилга олишади. Улар бригада пудратининг афзалликларини амалда исбот қилиб, доимо объектларни «яхши» ва «аъло» баҳоларга топшираётган бунёдкорлар сифатида эъзозланмоқда. Бошқарма «Ҳурмат тахтаси»да бригада бошлиғининг сурати қўйилган. Бу ҳам бригада коллективи учун шарафлидир.

1981 йилнинг биринчи квартали ҳисобига ишлаётган бригада азаматлари болалар боғчаси объектида умумий қурилиш ишларини тезроқ тугаллаб, ёрдамчи пудратчи ташкилот вакилларига иш фронти очиб бердилар. Бунда ҳам бригада пудрати шартномасида кўрсатилганидек ўз муддатида пардоз ишлари бошлаш учун шарт-шароит яратилди. Демак, объект ўз муддатида ишга туширилади. Бу — давр талаби. Ҳар бир бинокор, ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи зиммасидаги масъулият талаби. Эрик Хушбахтиев бошлиқ бригада коллективи ана шу талабни чуқур ҳис этгани учун ҳам пойтахтимизда ўнлаб замонавий бинолар қуришдек улуғ ишга катта ҳисса қўшяпти. Ташаббус кўрсатиб имкониятларни ишга соляпти. Натижада бригада пудрати методи ўз самараларини кўрсатмоқда. Ҳар бир бинокорлар коллективи улардан ибрат олса арзийди.

М. ФЕЛЬДМАН,
жамоатчи мухбир.

Рўзғор буюмлари ва мебель комбинати коллективи ўртасида беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа авж олдирилган. Ана шу мусобақанинг олдинги сафида 17 йилдан буён коллективда меҳнат қилиб келаётган мебелчи-дурадгор Олим Турғунов бормоқда. У шахсий беш йиллик топшириғини бажариб, ҳозирда 1983 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

СУРАТДА: дурадгор-мебелчи О. Турғунов иш устида.

И. Шоннogомов фотоси.

• Меҳнатинг—зийнатинг

Фидокор қандолатчи

— Салом, Санталат опа!

— Салом, Соня...

Санталат Зиёмуҳамедова ҳар тонг фабрика дарвозасидан кириб борганда, йўл-йўлакай у билан сўрашмайдиган одамни учратиш қийин. Чунки у мана чорак асрдан зиёд «Ўртоқ» кондитер фабрикасида баракали меҳнат қилиб келяпти. У ана шу давр мобайнида меҳнатсеварлиги туфайли оддий ишчидан ишлаб чиқариш мастери, фабрика касаба союз ташкилотининг раиси даражасига кўтарилди, ёшларнинг конкуяр мураббийсига айланди. Ҳалол меҳнати муносиб тақдирланди: у Ленин ордени билан мукофотланди...

Санталат опа цехга кириб келиши билан уни цех бошлиғи Зокир Миржамолов қарши олди.

— Санталат опа, табриклаймиз энди...

— Нима билан? — ҳайрон бўлди у.

— Кеча хушхабар олдик. Пловдив шаҳридаги Халқаро ярмаркада «Оқ олтин» конфетимиз олтин медаль билан тақдирланди. «Қизил шапка»мизга эса давлат Сифат белгиси берилди.

— Ростданми — Санталат опа беҳад қувониб кетди.

Ахир бу муваффақиятда унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор-да! Ҳозирги кунда С. Зиёмуҳамедова бошлиқ смена қандолатчилари конфет цехи коллективи ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритяптилар. Цехда тайёрланадиган 31 хил ширинликнинг 18 хили давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариляпти.

Ҳар куни смена планига қўшимча бир неча юз килограмм ширинлик тайёрланмоқда. Жумладан, цех коллективи бу юксалиш эвазига олти ойлик топшириқни муддатидан илгари бажаришга интиляпти.

— Бу йил цехимиз коллективи, — дейди Санталат опа, — 4.030 тонна ширинлик ишлаб чиқаришга азму қарор қилган. Ҳозирда эришаётган ютуқларимиз ўз сўзимизнинг устидан чиқишимиздан далолат беряпти. Албатта бунга бизнинг сменамиз муносиб ҳисса қўшади.

С. Зиёмуҳамедова чиндан ҳам фабрика жонкуярларидан, ёшларнинг меҳрибон устозларидан биридир. У ижодий фикр кишилари сафида ҳам тер тўкяпти, бир неча қимматли рационализаторлик таклифларининг муаллифидир. Унинг Х. Пўлатова, М. Йўлдошева, М. Ларина, Л. Искандарова каби шогирдлари устоз билан ёнма-ён унумли меҳнат қилишиб, опанинг изидан боришаяпти. Опа цехда мураббийчилик ҳаракатига бош-қош. Цехга келган ҳар бир ёш ишчини дарҳол тажрибали ишчига бириктириб қўяди. Ишчи касбига ёшларда ихлос, муҳаббат уйғотади.

С. СУЛТОНОВ.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

• Пионер ёзи соз ўтмоқда

СЎЛИМ ОРОМГОҲ

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Ўзбекистон 25 йиллиги» номли пионер лагери шаҳримизнинг сўлим ва хушманзара ерига жойлашган. Бу йил лагерь қучоғида электр транспортчиларини н г 750 ўғил ва қизи ёзги каникулни мароқли ва соз ўтказади. Лагерь соя-салқин дарахтзорда жойлашган бўлиб, кичкинтойлар учун ҳамма нарса муҳайё.

Дам олувчилар ихтиёрига ётоқ павильонлари, спорт майдончалари, бассейн ва 240 ўринли ошхона топшириб қўйилган. Электр транспортчилар ёш авлоднинг кўнгилли дам олиши учун пионер лагери территориясини сўлим даргоҳга айлантирганликлари ҳар қадамда сезилиб турибди. Қувноқлар масканини мароқли дам олиш зонасига айлантиришда бошқармага қарашли вагон-ремонти заводи, 1-трамвай ва 2-троллейбус деполари оталиқ ёрдамини аямадилар. Улар арғумчоқ, митти космодром, турли болалар ўйинчоқларини ясаб беришди. Янги кароватлар ва ошхона жиҳозлари билан бойиган оромгоҳ кичкинтойларга жуда ёқиб қолди.

Лагерь бошлиғи С. Суховей, шифокорлар Г. Фетисова, О. Полоскова, пионер вожатийлари Н. Гусейнова, М. Ларинкова, тарбиячилар Г. Гудимова, И. Путилиналар янги мавсумни қизиқарли ўтказиш мақсадида доим ижодий изланишдалар.

— Меҳнат тарбиясига катта эътибор берилган, — дейди С. Суховей, — пионер отрядлари ошхонада навбатчилик қилишади, муаттар атир гулларга сув қўйишади.

Ёшларнинг аъло кайфият билан дам олишлари учун спорт мусобақалари ўтказиляпти. Уч кунлик лагерь спартакиадаси ўтказилиб, унда бешинчи отряд пионерлари ғолиб чиқишди. Улар спортнинг барча турларида пешқадамликни қўлдан бермай ишқибозларни мамнун этдилар.

Лагердаги энг кенжатойлар павильонида эса қизил байроқча ҳилпираб туради. Улар айланма йўллар, ҳар хил каруселлар, гўзал павильонларда мириқиб дам оладилар, қувноқ ашулалар айтадилар, энг яхши эртаклар тинглаб, ширин уйқуга кетадилар.

«Ўзбекистон 25 йиллиги» номли пионерлар дам олиш зонасининг келажаги янада порлоқ. Лагерь территориясини кенгайтириш, янги павильон ва ошхона қуришга тараддуд куриляпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

КЎЧАТЛАР ҚУРИМОҚДА

Хадра бекатидаги Цирк атрофида Октябрь район ободонлаштириш бошқармаси меҳнаткашлари ва мактаб аҳолиси ёрдамида катта хиёбон барпо қилинган эди. Бу хиёбонга жуда кўплаб яшил тўсиқлар билан бирга дарахт кўчатлари ўтқазилган. Йўлкалар асфальт қилиниб, ўриндиқлар ўрнатилган.

Лекин, ҳозир ана шу хиёбон атрофидаги ўнлаб дарахтлар сувсизликдан қуримоқда. Нима сабабдан ўтқазилган бу кўчатларни сув билан таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилинмайди? Қачонгача шаҳримиздаги кўркам хиёбонларга ўтқазилаётган кўчатлар сув йўқлигидан қуриб, саргайиб қолади?

А. НАБИХЎЖАЕВ,
пенсионер.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

МУНОСИБ АРМУҒОН БИЛАН

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 6-цехи коллективи меҳнат илғори ҳисобланади. Цехга Робия Носировна Султонхонова раҳбарлик қилади. Коллектив йил бошидан бери бирлашмада илғорликни қўлдан бермай келяпти. Май ойида ҳам цех коллективи биринчи ўринни эгаллаб кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти билан тақдирланди. Беш ойлик план 107 процент бажарилди.

Июнь ойининг 15 кунида 8 минг дона пиджак ва 5500 дона костюм ишлаб чиқарилди. Маҳсулотнинг 30 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариляпти. 8 та бригададан иккитасига «Коммунистик меҳнат бригадаси» деган шарафли ном берилган. Булар Светлана Белогразова ҳамда Валида Ганяева бошлиқ бригадалардир.

Цех чеварлари КПСС XXVI съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

САРСОН БЎЛИШМОҚДА

Бешқайрағоч массивидаги Акмал Икромов номли маҳалла марказида бундан саккиз йил муқаддам радио ва телевизорларни тузатиб берадиган устахона, сартарошхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш пунктлари ишга туширилган эди. Аҳоли шунча вақтдан бери радио ва телевизорларни тузатиб берадиган устахона хизматидан фойдаланишаётган эди. Мана тўрт ойдирки, бу устахона беркитиб қўйилди.

Шаҳар «Зангори экран» ательеси раҳбарларидан кўпчиликнинг илтимоси шуки, Ғафур Ғулом, Янгиобод, Ойбек, Ҳабиб Абдуллаев каби маҳаллаларда истиқомат қилувчилар илтимоси инобатга олиниб, ана шу устахона яна очиб берилса аҳоли сарсон бўлмасди.

Л. ҲАМИДОВ.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ВАҚТИДА ОЛМАЯПМИЗ

Биз Куйбишев районидаги 56-алоқа ходимлари хизматидан ҳафамиз. Нима сабабдандир бу ердагилар газеталарнинг бир ҳафталигини бир кунда олиб келишади. Биз алоқа бўлимидагиларга бу ҳақда айтсак елка қисб, жилмайиб қўя қолишади.

Қачонгача газеталарни кечикиб оламиз? Куйбишев район «Союзпечать» агентлиги раҳбарлари бу алоқа бўлимида қачон тартиб ўрнатишади?

ХЎЖАЕВлар оиласи.

• Газетхон мулоҳазаси

ОҚАР СУВЛАР ҚАНИ?

Илгари Бешқайрағоч массиви ўрнида мевали боғлар, кўм-кўк экинзорлар бўларди. Бундан 15 йил илгари ҳам бу ерга водопровод келтирилмаган, ҳамма ариқ сувидан фойдаланар, ҳатто истеъмол қилар эди. Шарқираб оқаётган сувларга қараб кишининг завқи келарди. Афсуски, бу ер турар жой массивига айлантирилгач, ариқларга эътибор камайиб кетди. Ҳозирги кунда аҳён-аҳёнда жилдираб оқаётган ариқлар қолди, холос. Бу ҳам бўлса, хонадонлардаги водопроводдан чиққан ёки оқава ифлос сувлардир.

Шу массивнинг Маҳорат кўчасидан катта ариқдан шу кунларда ҳам сув оқиб турибди. Илгари ана шу катта ариқдан Шароф кўчасининг 1, 2, 3-проездларидаги ариқчаларига сув келар эди. Тўқимачи кўчаси ҳамда унинг 1, 2-проездларига ҳам шу ариқдан сув чиқарилар эди. Ҳозир эса бундай эмас. Сув йўлларининг йўқ бўлиб кетишига массивда истиқомат қилаётган айрим кишилар сабабчи бўлишяпти. Бундай аҳвол массивдаги деярли барча маҳаллаларда рўй беряпти. Мисол учун Акмал Икромов номли маҳаллани олайлик. Шароф кўчасининг 2-проезди 5-уй олдидаги ариққа асфальт ётқизиб, бутунлай кўмиб ташланган. Бунга шу хонадон эгалари айбдор. Шароф кўчасининг 1-проезди 4-уйда яшаётган Р. Мавлонов, Тўқимачи кўчасининг 3-проезди 4-уйда яшовчи И. Комилов ҳам ўз уйлари олдидан сув ўтказмай қўйишган, яъни ариқни кўмиб юборишган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Айни кунларда аҳоли ўз ҳовлисида ўстирган кўчатларини фақат водопровод суви билан суғоряпти. Натижада водопровод линиясидаги босим камайиб кетяпти.

Юқорида айтилганидек, Бешқайрағоч массивидаги қадимги ариқлар ҳали ҳам бор. Улар серсув. Бироқ, кўчалардаги дов-дарахтларга, ҳовлилардаги кўкатларга сув бериши керак бўлган тармоқ ариқчалар йўқолиб боряпти. Ахир зилол сувли ариқлар кўчаларимиз файзи-ку! Бешқайрағоч массиви аҳолиси ўз уйлари олдидаги ариқларга эътибор беришса, катта ариқларнинг сувлари тармоқ ариқларига буриб юборилса яхши бўлар эди!

Л. ҲАМИДОВ.
пенсионер.

• Ташвишли сигнал

СИФАТГА ЭЪТИБОР БЕРИЛАДИМИ?

Сўнгги пайтларда Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонт заводининг дизель цехида тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифати ниҳоятда пасайиб кетди. Бунга Иттифоқ темирйўл тармоқларидан келаётган шикоятларнинг сони йилдан йилга ортаётганлиги ёрқин далил бўла олади. 1979 йилнинг шу даврида маҳсулот сифати ҳақида 23 та шикоят олинган бўлса, 1980 йилнинг шу кунигача 43 та шикоят тушди. Шикоятлар асосан дизель цехидаги турбокомпрессор, пуркагич, тирсакли вал ва сув насослари ҳақидадир. Дизелнинг бу қисмлари сифатсиз ремонт қилинаётганлиги туфайли, ҳатто, заводдаги синовлар пайтида ҳам ишдан чиқмоқда. Масалан, пуркагич асосан таянч подшипнигининг бузилиши сабабли ишдан чиқмоқда. Унинг сабабларини аниқлаш бўйича ўтказилган текширув натижаси шуни исботладики, чўян қуюв цехида таянч подшипнигини қуйиш жараёни нотўғри олиб борилар экан. Турбокомпрессор ва бошқа қисмларнинг ишдан чиқишининг асосий сабабларидан бири деталлар ремонти тугагач, уларни синаш учун керакли жиҳозларнинг йўқлигидир. Бунга бош инженер етакчилигидаги ремонт цехлари ҳамда технология, конструкторлик бўлимлари айбдордирлар.

Бундан ташқари меҳнат ва технология интизомининг ниҳоятда пастлиги, кадрлар қўнимсизлиги, интизомсизлик ва бошқа камчиликлар сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга сабаб бўляпти. Дизель цехида фақат биринчи кварталнинг ўзидаёқ 40 киши ишдан бўшаб кетган. Бунда завод касаба союз комитети ҳам айбдор. Корхона касаба союз комитети ишчиларга яхши шароит яратиш ҳақида дуруст ўйламайди, ишчиларнинг нима сабабдан ишдан бўшаб кетаётганлиги ҳеч кимни қизиқтирмайди. Техникавий ўқув машғулотлари ўтказишни гапирмаса ҳам бўлаверади. Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган ишчиларга тегишли чоралар кўрилмайди.

Билмадик, бу масалаларга қачон эътибор бериларкин?

С. БАҲОДИРОВ,
жамоатчи мухбиримиз.

РАССОМ ШАРҲИ

ҚАЧОНГАЧА?

Шу кунларда шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 18-автобус паркининг 64-экспресс маршрути белгиланган график бўйича қатнамаётир. 20 апрель куни «Тинчлик» бекатида эрталаб соат 11 дан 12 минут ўтганда ана шу маршрутдаги автобусни 30 минут кутишга тўғри келди. 28 апрель куни эса эрталаб соат 8 дан 35 минут ўтганда келиши керак бўлган 10—43 ТНК номерли автобус кечикиб келди.

Бу маршрутдаги автобуслар ҳамиша тиқилинч бўлади. 6 май куни 20—75 ТНИ номерли автобус 23 минут кечикиб келди. Бунинг асосий сабаби белгиланган машиналарнинг ҳамшаҳарларимизга график бўйича тўла хизмат кўрсатмаётганлигидир.

64-экспресс автобуси йўловчиларга қачон намунали хизмат кўрсатади?

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. РИХСИЕВА: Биз ўқишдан ажралмаган ҳолда дутор чалишни ўрганмоқчи эдик. Шаҳримизда шундай ўқув муассасаси борми?

Жавоб: Шаҳримиздаги болалар музика мактабларида ҳар хил чолғу асбобларини чалишни ўрганиш мумкин. Бундай мактабларда машғулотлар етти йиллик программа асосида олиб борилади. Пойтахтимиз мактабларининг ўқувчилари ўзларининг дарс сменаларига қараб ўқишлари ва чолғу асбобларини чалишни ўрганишлари мумкин. Бундай музика мактаблари шаҳримизнинг ҳар бир районида жойлашган.

* * *

М. МИРЗАҲМЕДОВ: Бизнинг «Тембр» маркали магнитофонимиз бузилиб қолди. Шуни қаерда тузаттирсак бўлади?

Жавоб: Чилонзордаги Пионер кўчасида шаҳар «Зангори экран» ательеси жойлашган. Сиз ана шу ерга мурожаат қилсангиз магнитофонни тузатиб беришади.

* * *

Р. АСҚАРОВА: Уйимизда эскириб қолган транзистор ва радиоприёмник лар бор. Шуларни шаҳримиздаги қайси магазинларга топшириш мумкин?

Жавоб: Навоий кўчаси, 24-уйда эски радиоприёмникларни қабул қилиб оладиган 25-магазин жойлашган. Телефон — 41-21-50. Худди ана шундай магазинлар Вокзал яқинидаги «Космос», Киров ва Энгельс кўчалари муюлишида ҳам жойлашган. Фақат эски приёмникларингиз ўрнига қўшимча ҳақ тўлаш билан янгиси берилади.

* * *

А. СОЛИЕВА, М. АҲМЕДОВ: Уйимизни ремонт қилдирмоқчи эдик. Ремонтга керакли қурилиш материаллари ҳам бор. Шаҳримизда ана шундай ремонт ишларини бажариб берадиган ташкилот борми?

Жавоб: Бор. Шаҳар уй-жой бошқармасига қарашли 2-ремонт қурилиш бошқармаси аҳоли уйларини ремонт қилиб бериш билан шуғулланади. Бу ремонт бошқармаси Чилонзор массивида жойлашган. У ерга 2, 3, 33-автобусларда борилади. 77-85-45, 77-66-71 рақамли телефонларга қўнғироқ қилиб, ўзингизни қизиқтираётган масалалар ҳақида маълумотларни олишингиз мумкин.

* * *

С. ФАЙЗУЛЛАЖОНОВ: Менга ишхонамдан ўтган йили «Москвич—412» маркали машина беришган эди. Машинани бошқариш ҳақидаги гувоҳномам йўқлиги сабабли шу кунгача минмаган эдим. Яқинда гувоҳнома олдим. Машинани юргизганимизда радиаторидан сув оқиб кетди, устахонага олиб борсак, ўз ҳисобингиздан тузатасиз дейишди. Шу тўғрими?

Жавоб: «Узавтотехобслуживание» бошқармасига қарашли Юнусободдаги 2-станция «Москвич— 412» маркали машиналарни гарантияси билан тузатиб берадиган устахона ҳисобланади. Машинангизнинг янгилиги ва неча километр юрганлигидан қатъий назар сотиб олганингизга бир йилдан ошган бўлса, унда гарантияси йўқолади. Бир йил тўлмаган бўлса ва 20 минг километрдан ортиқ юрмаган бўлса, бундай машинани биз юқорида кўрсатган станцияда албатта тузатиб беришлари шарт.

* * *

Р. АСҚАРОВ: Уйимизда кераксиз китоблар жуда кўпайиб кетди. Ана шундай китобларни сотиб оладиган бирорта магазин борми?

Жавоб: Навоий кўчасидаги 16-«а» уйда эски китобларни аҳолидан сотиб оладиган магазин жойлашган. Бу магазинга 1, 4, 8-троллейбус, 8, 11, 7, 16-трамвайларда борилиб, «Санъат саройи» бекатида тушилади.

Миллионинчи паспорт

Куни-кеча шаҳримизнинг Чилонзор районидаги Мевазор маҳалла аҳолиси бир янгиликнинг гувоҳи бўлди. Маҳалланинг қизил чойхонаси боғида меҳнат ветерани, Улуғ Ватан урушининг II группа инвалиди Ваҳоб Абдураҳимовга шаҳарнинг миллионинчи паспорти тантанали равишда топширилди.

Чилонзор район паспорт бўлимининг бошлиғи, милиция майори Карим Муҳамедов В. Абдураҳимовга паспорт топширар экан, уни қизғин табриклади. Маҳалла комитетининг раиси М. Мирзааҳмедов, активлардан Ҳ. Рихсиев ва Тошкент шаҳар паспорт бўлимининг катта инспектори Д. Равшановлар ўз маҳалладошларини миллионинчи номерли янги паспорт билан қизғин муборакбод этдилар.

Ш. КОМИЛОВ.

СУРАТДА: паспорт топшириш пайти.

М. Муҳаммаджонов фотоси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

БИЗНИНГ ЭЪТИРОЗИМИЗ

Тошкент метрополитенининг «Пахтакор» станциясидаги автобуслар бекати кишилар билан гавжум. Ёзнинг жазирама кунларида ҳамма ўзини соя-салқин жойга уради. Лекин бу автостанцияда на бир қаққайган дарахт, на соябон ва на ўриндиқ топа оласиз.

Ҳақиқатан ҳам «Пахтакор» станциясидаги автобус бекатига соябон ва ўриндиқлар керак. Октябрь район Советининг ижроия комитети ва унинг ободонлаштириш бошқармаси бу ҳақда бирор тадбир кўриши лозим.

Н. БАҲОДИРОВА,
З. ХОЛИҚОВА,
Б. АБДУЛЛАЕВА ва бошқалар.

ҲАМ КУЛАСИЗ, ҲАМ КУЯСИЗ

«Чой ичмайдиган» маҳалла

Ҳанифа холаникига қирқ йиллик қудаси меҳмон бўлиб келди. Уч кунгача ҳар куни картошка қовуриб еганидан кейин меҳмон шикоят қилди:

— Бундоқ суюқ овқат ҳам бўладими, бу уйда?

— Йўқ, — деди Ханифа хола хотиржамлик билан. — «Каттабоғ» маҳалласида умуман суюқ овқат қилинмайди. Чойни ҳам бир кунда атиги бир марта ичамиз.

— Тавба, — меҳмон ёқасини ушлади. — Айни саратонда чой ичмайдиган маҳаллани энди кўришим.

— Ҳа, қишда, баҳорда бемалол чой ичаверамиз, аммо саратонда чойни ўлчаб ичамиз. Суюқ овқат ҳам қилмаймиз. Нега деганда сув танқис. Йил бўйи жилдираб келаётган сув ҳам кун исиши билан тақа-тақ тўхтаб қолади. Бола-чақа ярим чақирим наридан сув ташиб келтиради.

«Каттабоғ» — шаҳримиздаги гавжум маҳаллалардан. Бу ерда одам зич, болалар боғчаси, чўтка фабрикаси, тикувчилик корхонаси каби муассасалар бор. Шуларнинг ҳаммаси сув танқислигидан қийналишади. «Қачонгача ёз келиши билан сувсизликдан қийналиб юрамиз», деб сўрашибди милиция ходими Т. Сулаймонов, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Т. Валиев, ишчи Т. Қорабоев ва бошқалар. Бу ҳақда «Водоканал» трестидаги ўртоқлар ғамхўрлик қилишса ёмон бўлмас эди.

Чала қолиб кетди

Қизилғунча кўчасининг 4-проездида истиқомат қилувчи уй бекалари кейинги пайтда секин гапиролмайдиган бўлиб қолишган. Қўли ишда-ю, кўзи кўчада. Ҳар лаҳзада бақириб-чақириб қўйишади.

— Ҳой, Бахти, чуқурга тушиб кетма!

— Нилу, кўзингга қара.

— Адҳам, укангни боғчадан олиб келаётганда яккачўпдан эҳтиёт бўлиб ўт.

Билмаган одам аёлларнинг бундай шовқин-сурон солишига ҳайрон қолади. Лекин уларнинг аҳволини тушуниш учун она бўлиб кўриш керак. Шу проезддаги уйларда ақалли икки кун яшаб кўриш керак.

Мана уч йилдирки, проезднинг ҳаммаёғи ағдар-тўнтар бўлиб ётибди. Бу ердан канализация ўтганида ҳамма хурсанд бўлган эди. Аммо иш бошланди-ю чала қолди. Канализация қазилган жойни текислашга келганда бульдозерчи иккала оёғини бир этикка тиқиб туриб олди:

— Ҳозир текинга мушук ҳам офтобга чиқмайди.

Қани, озгина-озгинадан чўзинглар, эшикларнинг тагини калнинг бошидек сипсиллиқ қилиб бермаган номард!

Шундай бўлди. Баъзилар озми-кўпми пул бериб дарвозахонасининг олдини текислатиб олди. Лекин проезднинг қолган қисми очиқлигича қолаверди. Ҳар ким ўз эшигига ўтадиган «яккачўп» ташлаб олди. Бироқ, бола-чақанинг юриши айниқса қийин. Бунинг устига канализация ариғига ташланган ахлатлар тўлиб ётибди. Қишда лой, ёзда чанг қоплаб ётган кўчадан юришнинг ўзи қаҳрамонликка айланиб қолди.

«Биз ҳам пул йиғиб кўчамизни текислатиб юборсак деймизу, лекин давлатнинг шунча маблағи кетиб бошланган иш чала қолиб кетишидан ташвишдамиз», деб ёзишибди Қизилғунча кўчасининг 4-проездида, 90, 55, 91, 93, 95, 102-сингари уйларда истиқомат қилувчилар. Октябрь район ободонлаштириш бошқармасидагилар ўзлари бошлаган ишни охирига етказишлари керак!

ҲУШЕРБЕК.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 ЛАВҲА

КЎҲНА МАЙДОНДАГИ ЁДГОРЛИК ҲАҚИДА

54-ЛАВҲА

Бутун шаҳарни айланиб келган троллейбус гулхона олдидан жуда секинлаб айланиб ўтади-да тўхтайди. «Калинин майдони. Охиргиси» деб эълон қилди ҳайдовчи. Мен троллейбус эшигидан чиқишим биланоқ одамларнинг қизғин шовқинига, ғизиллаб ўтиб турган машиналар оқимига дуч келдим. Бу ерга бозор яқин бўлганлиги учун ҳам у ерда сотилаётган саратон нозу-неъматларининг анқиб турган ҳидини яққол сезиш мумкин эди.

Мен тушган жой кўҳна шаҳарнинг асосий дарвозаси! Тор кўча бўлиб чўзилиб кетган Сағбон ҳам ана шу ердан бошланади. Бу кўчада автомобиль қарама-қарши келиб қолса йўл бўшатиш маҳол. Иккинчиси эса Себзор деб аталади. Бу кўча бўйлаб икки томонга арава сиғмас йўлаксимон жин кўчалар шоҳлаб кетган эди. Шаҳримизнинг ана шу майдони қисмида Тошкентнинг бошқа даҳаларига ўхшаш реконструкция ишлари бошланганича йўқ. Бу ердаги биргина «Гулистон» ресторани замонавий шакли билан майдондаги эски бинолардан ажралиб турибди. Майдоннинг яна бир томонида Охунбобоев номли ўзбек ёш томошабинлари театри, унинг атрофида эса Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи жойлашган. Худди шу ерда туриб бундан 100 йил муқаддам бўлган манзарани кўз олдимизга келтирайлик. Худди ана шу ерда қалъа деворлари орасига жойлашган мудҳиш минорани кўрамиз. Ўтган асрларда Тошкентнинг худди ана шу марказида шаҳар ҳокимларининг саройи жойлашган. Қароргоҳнинг ичида ҳар хил идоралар, танга пул зарб этадиган устахона, яна ўша давр учун керакли бўлган зиндон жойлашган. Бозор олдидаги биз томоша қилиб турган майдон ҳам ўша миноранинг сўзидан олинган бўлиб, узоқ вақтлар давомида Эски жўва деб юритилган.

Қадимий майдон жуда кўп воқеаларнинг гувоҳи бўлган. Бу ерда жарчилар ҳокимларнинг фармонларини бақириб-чақириб эълон қилганлар, бу ерда бўйсунмас кишиларни қатл этганлар, Тошкент ёш ишчилар синфининг дастлабки митинглари ҳам шу ерда бўлган, ҳунармандлар ва деҳқонларнинг отрядлари Оқ уйини қамал қилиш учун шу ердан йўлга чиққанлар... Майдон эса аввалгидек ўзининг қадимий номи—Эски жўва деб аталаверган. Кунлардан бир кун бу ерда ана шу районнинг кекса отахонлари хотирида яхши сақланиб қолган воқеа содир бўлди. Ўша воқеа туфайли майдоннинг номи ўзгариб қолди.

... Тошкент вокзали халқнинг бунчалик кўп тўпланганлигини бирор марта ҳам кўрмаган эди. 1926 йилнинг 2 феврали тонг отарида шаҳарнинг бутун аҳолиси ҳурматли меҳмон — Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калининни кутиб олиш учун вокзалга келди. Партиянинг буюк арбоби, Лениннинг сафдоши Ўзбекистон Коммунистик партиясининг биринчи съезди ва бутунўзбек Советларининг биринчи съезди ишларида қатнашмоқ учун шаҳримизга марҳамат қилган эди.

6 февралда Бухорода очилган Ўзбекистон Коммунистларининг биринчи съезди Туркистон, Бухоро, Хоразм районларининг большевистик ташкилотларини бирлаштирди ва улар республикамиз составига кирдилар. Партия анжумани Ўзбекистон Коммунистик партиясини ташкилий жиҳатдан расмийлаштирди. Шунингдек, Бухоро шаҳрида бўлиб ўтган бутун ўзбек ишчи-деҳқон ва қизил армиячи депутатлар Советларининг биринчи съезди ҳам «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ташкил этилганлиги тўғрисида декларацияни» қабул қилди ва республика ҳукуматини тузди. Иккала съезднинг ишида Михаил Иванович Калинин актив иштирок этди. Бутиниттифоқ оқсоқоли Бухорога жўнаши олдидан Тошкентда тўрт кун меҳмон бўлди.

Бутуниттифоқ оқсоқоли Тошкентда тўрт кун бўлганида ишчи ва деҳқонлар билан жуда кўп қизиқарли учрашувлар ўтказди. У асосий темир йўл устахоналарининг меҳнатчилари билан суҳбатлашди, шаҳар муаллимлари олдида, «Қўшчи», союзининг йиғилишида нутқлар сўзлади. Деҳқонлар ҳурматли меҳмонга миллий ўзбек тўнини ҳадя этдилар. У ана шу тўнни кийган ҳолда Тошкентда В. И. Ленинга бағишлаб эски шаҳарда ҳайкал очилиши маросимида нутқ сўзлади. Архивларда сақланаётган суратлардан яна бирида Михаил Иванович Деҳқонлар уйида мамлакат оддий деҳқонларининг ҳаёти тўғрисида, Ўроқ ва Болға Иттифоқининг зарурлиги ҳақида ҳикоя қилмоқда, партиянинг миллий сиёсати ҳақида тушунтирмоқда, Ўзбекистон ССР ташкил этилишининг тарихий аҳамияти ҳақида ҳикоя қилмоқда.

«Бизнинг Иттифоқимизда —деди у,—ўзининг республикасига бирлашган ҳар бир миллат, ҳар бир халқ жуда катта озодлик ва ҳуррамлик олади... Миллий давлат чегараланиши ҳақида ҳам шуни айтиш мумкин. Ўрта Осиё халқлари ва уларнинг совет ҳокимияти ҳамда партия органлари мустақил миллий республикалар чегараланиши ва ташкил этилишига хоҳиш билдирдилар. Биз ана шу хоҳишга рози бўлдик ва Марказий Ижроия Комитетнинг сессиясида унга давлат қонуни кучини бердик».

Калининнинг нутқи ана шу дақиқаларда тинглаб турган минглаб кишиларга жуда ҳам тушунарли ва мазмунли бўлди. Шундан кейин 1924 йилнинг 5 декабрида Ўзбекистон Вақтли Революцион комитети Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига қарата хитобнома билан мурожаат қилиб, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ташкил этилганлигини эълон қилди.

«Эски жўва» майдони бу ерга келганларни бағрига сиғдира олмади, — қувонч билан ҳикоя қилди ўша кун ҳақида «Правда Востока» газетасининг мухбири. — Бу ердаги ҳамма кўчалар одамлар билан лиқ тўлган, трамвайлар ҳалойиқ кўплигидан қийналиб ўтарди... Оркестрлар... Шу ердаги босмахона биносининг томидан таралаётган карнай ва сурнай овози аҳолини байрамга чорлар эди. Осмонда «Юнкерс» самолёти гумбирлаб учиб ўтди ва яшил варақаларнинг даста-дастасини ерга сочиб юборди...»

Бу байрам воқеаси декабрь ойида содир бўлди. 4 февралда эса бу ерга, қадимий майдонга бутун шаҳар аҳолиси тўпланди. Байроқлар, транспарантлар, шиорлар билан безатилган минбарга Михаил Иванович Калинин кўтарилиб тошкентликлар билан самимий ва дўстона суҳбатлашди. Бу ерда унинг доно сўзларини кекса ҳам, ёш ҳам, темирчи ҳам, ҳунарманд ҳам эътибор билан тинглади.

... Мен Михаил Иванович Калининга ҳайкал ўрнатилган хиёбоннинг атрофини айланиб чиқдим. Қуюқ шоҳ-шаббали дарахтлар остидаги ўриндиқларда отахонлар суҳбатлашиб ўтиришибди. Бахтиёр қизчалар ва ўғилчалар ана шу жойда қувноқ ўйнаб юришибди. Ёш она эса аравачадаги ёш гўдакни оҳиста аллалайди. Хиёбоннинг ҳавоси салқин ва сокинлик, унинг олдидаги майдонда эса юзлаб машиналар пишқириб қаёқларгадир ошиқади. Михаил Ивановичга ўрнатилган ҳайкал бу ерга жуда ҳам гўзал файз бахш этган. У бутун майдон узра гўё Тошкентга назар ташлаб тургандек кўринади. Бутуниттифоқ оқсоқолининг ёрқин хотираси ва унинг ҳайкалини томоша қилиб шоир Миртемирнинг «М. И. Калинин» деган шеъридаги қуйидаги сатрлар беихтиёр ёдимизга келди:

Михаил Иванович, гувоҳсан бахтга,
Шаҳрим, далам, гулларим, — кўзлар қувончи.
Не қувонч, олис Шарқнинг толе таянчи
Михаил Иванович, кўрксан пойтахтга.

А. ТЮРИКОВ.

● Сўнмас у кунлар шуҳрати

ҲАЁТГА МУҲАББАТ

Чақирилув пунктида, ҳарбий комиссариатда, ҳарбий қисм, клуб, учрашув кечаларида доим шундай бўлади. Ёшлардан бири ўрнидан туриб, ўзингиз қайси фронтда жанг қилгансиз деб савол беради. Шунда Садирхон ака Нодирхонов ўша мудҳиш воқеани яна эслашга мажбур. Бу ниҳоятда оғир. Лекин ёшларга ҳақиқатни сўзлаш керак, ана шунда мўйлаби эндигина сабза ура бошлаган бу ўсмирларнинг қалбига муҳаббат уруғи сочилади. Бу муҳаббат уларни халққа, Ватанга содиқ хизмат қилиш, лозим бўлганда бекиёс жасорат кўрсатишга ундайди. Шу ички туйғу унинг дилидаги сўзларни тилига кўчиради...

...Воронеж яқинидаги Лиска станцияси учун уч кеча-кундуз жанг бўлди. Станция етти марта қўлдан-қўлга ўтди. Иккинчи куни душман қисмларига қўшимча куч қўшилди. Қуршов ҳалқаси торая бошлади. Ротамиз ихтиёрида битта тўп, битта «Катюша» қолганди. Снаряд ва ўқ-дориларни беҳуда сарфлаш ҳалокатга тенг. Командир берган буйруқда энг зарур бўлгандагина тўплардан ўқ отиш уқтириб ўтилди. Аҳволимиздан хабардор бўлган душман эса бизни асир олиш ниятида ҳужумга зўр бера бошлади. Яна «тигр»ларнинг даҳшатли овози эшитилди. Улардан бири взводимиз мудофаа қилаётган маррага жуда яқинлашиб қолди. Агар у етиб келса, ҳаммамизни мажақлаб кетиши аниқ. Бундай пайтда инсон тупроққа аралашиб кетади. Ваҳшийлар бу билан фахрланишади. Ҳатто танкни одамларнинг устида айлантиришади.

Жон ширин. Ҳаёт гўзал. Уларни сақлаб қолиш керак. Танкка қарши ишлатиладиган гранаталар тугаган. Нима қилиш керак? Ертўлада иккита шиша бор эди. Уларни бир кун олдин портловчи модда билан тўлдириб қўйгандик. Беихтиёр чопиб кетдим. Қайтиб чиққанимда «тигр» юз метрлар чамасидаги масофада келаётган экан. Бир муддат қотиб қолдим. Кўз олдимга даҳшатли воқеа келди. Икки шишани икки қўлимда тутиб, танкнинг остига ташладим. Танк портлади. Ёнимдаги қуролдош дўстларим тупроқ остида қолди. Демак, ҳаммамиз яксон бўлдик. Йўқ, йўқ! Ҳеч қачон бундай бўлмайди. Жон талвасасида шундай дедиму қўлимдаги шишани, кейин иккинчисини бор куч билан танк томон отдим. Кучли портлаш эшитилди. Танкнинг занжири узилиб кетди. У ёна бошлади.

Бир дақиқа ўтар-ўтмас унинг люки очилди. Фрицлар экипажи жон сақлаш ниятида ирғиб чиқди. Энди автоматларни ишга солдик. Қузғунларнинг ҳаммаси ер тишлаб қолди. Улар бизга ўлим тилашган эди, ўзлари ўлишди. Ҳужум қайтарилди.

Тун жуда сокин бўлди. Қуролдошларим елкамга қоқиб, миннатдорчилик билдиришди. Уларнинг юзидан ҳорғинлик сезилиб турарди. Одатда, жиддий хавф олдидан солдатларнинг юзи шундай бўлади. Тонг отмасдан душман яна ҳужумга ташланди. Бу сафар менга «Катюша»ни ўқлаб туриш вазифаси топширилди. Ўнг томон кўкрагимга ўқ тегди.

Кўзимни Тамбов шаҳридаги 1108-госпиталда очдим. Ёнимда ётганлар билан сўзлашмоқчи бўлдим. Тилим айланди-ю, овозим чиқмади. Баданимдан совуқ тер чиқиб кетди. Демак, соқов бўлиб қолганман. Шунда ҳеч бўлмаса бошқаларнинг сўзини эшитиб, кўнгил ғашлигини ёзмоқчи бўлдим. Кўп ўтмай даволовчи врач келди. Унинг лабларини қимирлатганини кўрдим-у, сўзларини эшитмадим. Аҳволимдан хабардор бўлса керак, у қўли билан ҳаяжонланманг, ҳаммаси яхши бўлади, деган ишорани қилди. Олти ой қимирламай ётдим. Ўқ ўнг томон кўкрагимни бутунлай тешиб кетган эди.

Аста-секин ёш боладай сўзлашни машқ қила бошладим. Врачлар махсус сўзлар ёзилган дафтар келтириб беришди. Лекин аввалгидек равон сўзлашни ўргана олмадим. Сўзлаётганда бироз тутиладиган бўлиб қолдим. Врачларнинг усталиги ва меҳрибонлиги туфайли эшитиш қобилиятим бутунлай қайта тикланди.

Госпиталдан чиқадиган куним ҳамширалар клубга таклиф қилишди. Бу ерга юришга мадори етадиган барча беморлар тўпланишганди. Кейин бошқаларни замбилда олиб келишди. Шу ерда госпитал бош врачи менинг кўксимга учинчи даражали «Шуҳрат» орденини қадаб қўйди. Бу мукофот ўша Лиска станциясида бўлган жангдаги хизматларим учун берилган эди...

Садирхон ака тўпланган ёшларга разм солди. Улар берилиб диққат билан тинглашяпти. Демак, уларнинг қалбида оталарнинг жасоратини ўрганиш иштиёқи бор, уни янада алангалатиш даркор. Садирхон ака ўз кўзи билан кўрган, бошидан кечирган урушнинг бошқа даҳшатларини сўзлайди. Мақсади, ёш авлодни она-Ватанимизнинг ҳақиқий посбонлари қилиб тарбиялаш бўйича олиб борилаётган умумхалқ ишига ҳисса қўшиш. Шу мақсад уни олға ундайди. Гоҳ ДОСААФ комитети, гоҳ ҳарбий комиссариат, гоҳ шаҳар комсомол комитети ташкил қилган учрашув, кечаларга боради.

Унинг кўксида «Меҳнат ветерани» медали ҳам порлаб турибди. У урушдан кейин Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонти заводидаги самарали хизматлари учун берилган.

М. ОТАХОНОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ўқув йили якунланди

ПРАГА. Чехословакия социалистик меҳнат касаба союз мактабларида ўқув йили якунланди. Бу мактабларда бир миллион 200 минг ишчи ва хизматчи таълим олмоқда. Ўқитиш давомида иқтисодий билимларни пропаганда қилишга, ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг конкрет иқтисодий фаолиятини ўрганишга асосий эътибор берилди.

Ўқишни ташкил этишда жумладан, ЧССР социалистик академиясининг ўн минг лектори касаба союзларга самарали ёрдам бермоқда. ЧССР социалистик академияси сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш билан шуғулланувчи ташкилотдир.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

УЛАН-БАТОР. Бу ерда биринчи Монголия революцион ташкилотлари тузилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб, илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Монголия халқ революцион партияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти, Монголия революцияси ветеранлари комитети ҳамда МХР Фанлар академияси тарих институти ташкил этган конференцияда Монголия халқ ишчи партиясини тузишда Монголиядаги биринчи революцион ташкилотлар ўйнаган тарихий роль, Д. Сухе-Баторнинг ташкилотчи ва раҳбар сифатидаги катта хизматлари, шунингдек, Коммунистик интернационал ва Совет Россияси билан ўрнатилган муносабатларнинг катта аҳамияти таъкидлаб ўтилди.

ДЎСТОНА ЁРДАМ

ТУНИС. Совет мутахассислари Туниснинг шимолий қисмида бир қанча гидроиншоотларнинг техника лойиҳаларини ишлаб чиқишни тугалладилар. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Жумин ва Резала дарёларида тўғонлар, Жумин-Межерда канали қурилади. Бу объектларнинг қурилиши, шунингдек, сувни Туниснинг шимолидан марказий районларга оқизиш, Тунис ва Бизерда шаҳарларини ичимлик сув билан таъминлаш, мамлакат шимолидаги қишлоқ хўжалик майдонларини ҳамда марказий районларни суғориш проблемасини ҳал этади.

Революция ғалабалари посбонлигида

АДДИС-АБЕБА. Эфиопия қуролли кучлари билан бирга революция ғалабаларини сабот билан ҳимоя қилиш халқ милицияси отрядларининг вазифасидир. 25 июнь куни Эфиопия меҳнаткашлари халқ милицияси кунини учинчи марта нишонлади.

Ички ва ташқи реакциянинг ҳужуми натижасида Эфиопия революцияси хавф остида қолган хатарли кунларда туғилган халқ милицияси ўз сафларига ишчилар синфи, деҳқонлар ва тараққийпарвар зиёлилар вакилларини бирлаштирди. Фақат ўзининг ҳақлигига ишонган ва кенг халқ оммасининг ишончига сазовор бўлган чинакам халқ ҳокимиятигина ўша қийин даврларда халқ милицияси қўлига қурол бера олди. Халқнинг қуролли кучлари «Революцион ватан ёки ўлим» шиори остида революцион армия билан ёнма-ён туриб курашдилар. Халқаро империализм бошлаб берган чет эл агрессиясини бостиришда, мамлакатнинг территориал бутунлиги учун курашда халқ милициясининг роли муҳимдир. Халқ милицияси контрреволюцион тўдаларнинг жиноий фаолиятини барбод этишга ҳам ўз ҳиссасини қўшди. 25 июнь куни Эфиопия халқи ўз ҳаётини революцияни ҳимоя қилиш учун қурбон қилган жангчилар хотираси кунини ҳам нишонлади.

А. ПРОСВЕТОВ.

МУАММОЛАРДАН ҚОЧИБ КЕТМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Исроилни кўплаб киши ташлаб кетмоқда. Давлат тарихида бундай ҳодиса ҳеч қачон бўлган эмас. Америкада чиқадиган «Таймс» журнали Исроил эмиграцияси тўғрисидаги маълумотни анализ қилиб, ана шундай хулосага келди. Бу мамлакатдан ҳар ойда икки минг киши кетмоқда, деб ёзади журнал. Фақат Қўшма Штатлардагина ҳозирги вақтда 400 минг исроиллик яшамоқда. Асосан ёши 20 дан 30 гача бўлган кишилар мамлакатни ташлаб кетмоқда.

«Таймс» Исроилда иқтисодий танглик эмиграциянинг асосий сабабидир, деб ҳисобламоқда. Пулнинг уч баравар қадрсизланиши, юқори солиқлар, уй-жой етишмаслиги ва ишсизларнинг кўплиги деб ёзади журнал, исроилликлар ўртасида умидсизлик туғдирмоқда.

Қисқа сатрларда

ЛОНДОН. Британия оролларида ишсизлик урушдан кейинги йиллар мобайнида рекорд даражага етди. Иш билан таъминлаш масалалари министрлигининг бу ерда эълон қилинган расмий хабарига кўра, ҳозирги вақтда мамлакатда қарийб 1,7 миллион ишсиз бор.

Иқтисодий обзорчилар бу маълумотларни шарҳлаб, Буюк Британияда ишсизлик шу йилнинг охирига бориб салкам 2 миллион кишига етади, дейишмоқда.

* * *

ҚОҲИРА. 6 июль куни Аммонда очиладиган араб мамлакатлари ташқи ишлар ва экономика министрлари конференциясида янги араб ҳарбий-саноат ташкилотини тузиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилади. Бу ҳақда «Ал-баян» газетаси хабар берди. Янги ташкилот араб ҳарбий-саноат ташкилотининг аъзоси бўлган Миср Кэмп-Дэвид битимини имзолаганидан ҳамда уни араб мамлакатлари бойкот қилганидан кейин фаолияти тўхтатиб қўйилган аввалги араб ҳарбий-саноат ташкилотининг ўрнини эгаллайди.

Янги ташкилотнинг штаб-квартираси Иорданияда жойлашади.

* * *

СОЛСБЕРИ. Зимбабве бош министри Р. Мугабе Африка қитъасининг жанубида хавфсизликни, тинчлик ва барқарорликни таъминлаш зарурлигини қайд этди. У Зимбабве — Мозамбик дўстлиги ҳафталиги очилишида сўзга чиқиб, озодлик кураши йилларида бўлгани каби мустақил ривожланиш даврида ҳам иккала халқнинг мақсади умумий эканлигини таъкидлади.

Испаниянинг шимолида ҳар йили ўзига хос велосипедлар фестивали ўтказилади. Бу йилги байрамда 2 мингдан зиёд велосипедчи иштирок этди. Чапдаги суратда фестивалнинг ажойиб дақиқаларидан бири— бир велосипедда бир йўла 12 спортчи учмоқда.

∴ ∴ ∴

Пастдаги суратда бўйи олтмиш метр ва баландлиги тўрт метр бўлган ўзига хос девор тасвирланган. Киль шаҳрида истиқомат қилувчи оилалардан бири уни ўз уйи атрофида тиклаган. Ишдан чиққан 8 мингга яқин шина уларни яқин жойлашган катта автомобиль йўли шовқинидан ҳимоя қилади.

ЭФЕ—АП—ТАСС фотоси.

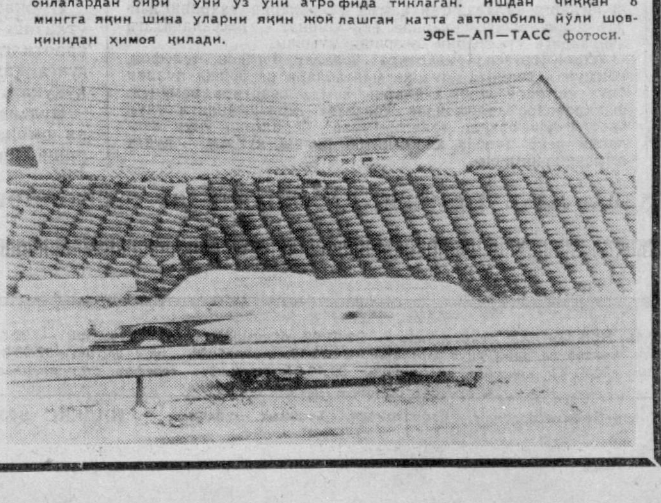

● ФАН ОЛАМИДА

Олимларга... эгизаклар ёрдам беришяпти

ЛИТВА ССР. Одатда эгизакларни ҳатто ота-оналари ҳам бир-биридан ажратолмайди, дейишади. Генетик олимлар ҳам бир ҳужайрадан пайдо бўлган эгизакларнинг қон группалари бир хил бўлади, кафт терисининг тузилишида, бошқа белгиларида ҳам фарқ бўлмайди, деб тасдиқлашмоқда.

Эгизаклардан бири бетоб бўлиб қолса унда нима бўлади? Иккинчиси ҳам касал бўладими, йўқми? Ахир касаллик белгиларини аниқлаш ёки ривожланишини тадқиқ этишда унинг наслдан ўтганлигини ёҳуд атроф-муҳитнинг таъсири сабабли вужудга келганлигини ойдинлаштириш катта аҳамиятга эга.

Ана шу саволга жавоб топиш мақсадида Литва ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг экспериментал ва клиник медицина илмий-тадқиқот институти медицина генетикаси лабораториясининг коллективи икки йилдан бери турли ёшдаги эгизакларнинг ревматик хасталикларига доир тадқиқотларни олиб бормоқда. Медиклар икки томчи сувдек бир-бирига ўхшаш эгизакларнигина эмас, шундай белгиларга эга бўлмаган эгизакларни ҳам ўрганишмоқда.

Олимлар ревматик хасталиги бўлган беморларни тадқиқ этибгина қолмай, соғлом эгизакларнинг ривожланишини ҳам диққат билан кузатмоқдалар.

СУРАТДА: институт катта илмий ходими А. Лукшене эгизакларнинг кафт териси тузилишини тадқиқ этмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

● Кўргазма залларида

Ўзбекистон дўппилари

Республика амалий санъат музейининг биносида биринчи марта «Ўзбекистон дўппилари» деган кўргазма очилди.

Бу ерга қўйилган ранг-баранг экспонатлар ўзининг жозибаси, ранги, ипакларининг жилоси билан баҳор фаслида чаман бўлиб очилган гулзорни эслатади. Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Шаҳрисабз, Фарғона, Андижон, Чуст ва бошқа шаҳарлардаги қўли гул усталарнинг ижод қилиб тиккан дўппилари томошабинда қизиқиш уйғотади. Кўргазмада 400 хилга яқин дўппи намойиш этиляпти.

Амалий санъат музейининг бош методисти Галина Четкаускание бундай деди:

— Ўзбек миллий буюмлари бизнинг музейимизда фақатгина намойиш этилибгина қолмай, балки чет элларда ҳам жуда кўп марта кўрсатилган. Ўтган яқин вақтлар ичида амалий санъатимиз намуналари Шри Ланка, Лаос, Бельгия, Ғарбий Берлинда намойиш этилди. Бундан ташқари, биз Москва Олимпиадаси учун ҳам алоҳида кўргазмалар тайёрлаганмиз. Булар Москва, Ленинград, Тарту шаҳарларида Олимпиада кунлари намойиш этилади.

СУД ЗАЛИДАН

Адолатли ҳукм

— Ўрнингиздан туринг, суд келяпти!

Тошкент шаҳар Акмал Икромов район халқ судида Н. И. Казакова раислигида суд бормоқда. Қора курсида беш ўсмир ўлтиришибди, улардан иккитаси ҳали 16 ёшга ҳам етмаган. Улар безорилик қилганликлари ва кўра-била туриб мулкни совурганликлари учун жиноий жавобгарликка тортилганлар.

Шу йил 15 февраль кеч соат ўн бирларда С. Скородумин, А. Евдокимов, Р. Волков, Е. Стратий ва В. Насикин Скородуминнинг туғилган кунини нишонлаб бўлгач, кўчага чиқишди. Аввалига бир шиша, кетидан яна икки шиша ароқ ичишди. Тахминан тунги соат учларда маст тўда Чилонзор районининг 24-кварталига жойлашган 78-мактаб ёнида пайдо бўлишди.

Улар қўлларига таёқ олиб ашула айтиладиган хонанинг ойналарини синдиришди. Безориларнинг ҳаммаси, кайфи ошиб қолган Насикиндан бошқа, мактаб территориясига кириб синф хоналари томон тарқалишди, йўлларида эшикларни синдирдилар, кўргазмали қуролларни, стенд ва плакатларни, ўқитувчилар суратларини деворлардан юлқиб, улоқтирдилар. Шундан сўнг дераза орқали пианинони ташқарига чиқаришди, пианино билан бирга дарпардаларни ҳам ёндирдилар. Аланга авж олгач, безорилар тумтарақай қочдилар ва йўлларида ойналарни синдирдилар. Тунда хабардор бўлган кишилар ва ўт ўчириш командасининг жонбозлик кўрсатганликлари туфайли ёнғин бартараф этилди.

Ўсмирларнинг бундай пасткашлик билан жиноят қилишларига сабаб нимада? Ахир, улар меҳнаткаш оилаларда тарбияландилар ва ўсдилар, мактабда (айнан ана шу, ўзлари безорилик қилган мактабда) ўқидилар. Мана энди улар жиноятчи. Жиноят қандай содир бўлди? Залда ҳозир бўлганларнинг аксариятини, айниқса катта ёшдаги кишиларни ана шу савол қизиқтирар эди. Биз кўпинча ўз-ўзимизга ана шундай савол бериб, унга бир хилда жавоб топамиз: оила, мактаб эътибор бермаган, муросасоз коллектив ва ҳоказо. Шундай ҳам бўлади, албатта. Судланувчиларнинг жиноят содир этгунларигача хулқ-атворлари тўғрисида қилган жавобларини эшитинг.

— Кечқурунлари нима билан шуғулланасан?

—Ҳеч нарса билан. Болалар билан ўлтириб чекаман.

—Нимани ўқишни ёқтирасан?

—Ўқишни ёқтирмайман.

—Энг яхши кўрган машғулотинг нима?

—Мен ҳеч нарса билан шуғулланмайман.

—Нимани орзу қиласан?

—Башанг кийиниб, ҳузур-ҳаловатда яшашни.

—Тўла қулайликда яшаш... Бундай истак бизнинг давримизда ғайритабиий эмасдек туюлади. Биз яхши яшайдиган, башанг кийинадиган бўлиб қолдик. Лекин гап фақат моддий жиҳатдан мукаммал бўлишдами? Моддий жиҳатдан мукаммал бўлиш ҳаётда муваффақият кўрсаткичи бўла оладими? Афсуски шундай кишилар ҳам учрайдики, улар модали кийиниш учун на вақтини, на кучини аяйди, ўқишга ёки фойдали ишлар билан шуғулланишга келганда эса, на униси ва на буниси ёқади. Улар фақат жинси шим, чарм камзул, пошнаси баланд туфли кийиб юришса бас.

Одамлар ҳар қанча фаровон турмуш кечирсалар шунча яхши, агар шундай фаровонликнинг келиб чиқиш манбалари меҳнат орқали бўлса-чи, нур устига аъло нур. Бизнинг давримизда башанг кийиниш ва тўла қулайликда яшаш учун ҳамма имкониятлар мавжуд, лекин ҳар бир ёшнинг ташқи қиёфаси ички дунёси билан мос бўлиши— ахлоқли, одобли, ўқимишли, бирон-бир касб эгаллаган бўлиши керак.

Гоҳи пайтларда кўча-кўйда модали кийинган келишимли йигит ва қизларни учратасиз, агар уларнинг қўйнига қўл солиб кўрадиган бўлсангиз тор манфаатпараст, ички дунёси бўм-бўш эканлигини осонгина билиб оласиз. Ана шундай ёшларга юксак ғоявийлик, уларни мактабда ўқиб юрган пайтларидаёқ меҳнатга ўргатиш керак. Биринчи галда маданий-оқартув муассасаларининг комсомол, касаба союз ташкилотлари ёшларга бўш вақтларини мароқли ўтказишларида бевосита ғамхўрлик кўрсатишлари керак.

Халқ суди адолатли ҳукм чиқарди: тунги безориларнинг ҳар бири уч йилдан қамоқ жазосига тортилди.

Д. ШАПИРО, юрист.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Давлат меҳнат омонат кассалари — аҳолига ўз маблағларини сақлаш имконини беради ва пул ҳисоб-китоб ишларини бажаради.

Омонат кассалари меҳнаткашларга шахсий бюджетларини тўғри тузиш, ўзларининг моддий, маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш учун меҳнат даромадларидан унумли фойдаланишга ёрдам беради.

Омонатлар ва давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациялари орқали омонат кассаларига жалб қилинган аҳоли маблағидан Ватанимиз халқ хўжалигини янада ривожлантиришда фойдаланилади.

БУ САҲИФА АҲОЛИНИ ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА БАЖАРИЛАДИГАН ОПЕРАЦИЯЛАР БИЛАН ТАНИШТИРАДИ.

Омонат кассалари ўнинчи беш йиллик даврида аҳоли ўртасида айниқса кенг оммалашди.

Бугунги кунда омонат кассалари хизматидан деярли ҳамма оила фойдаланади.

Республикамиз аҳолисининг омонат кассаларидаги омонат суммалари ўнинчи беш йиллик даврида 1 миллиард 322 миллион сўмга кўпайди ва ҳозирги кунда 3 миллиард сўмдан ошиб кетди.

Шу давр ичида омонатчилар сони 731 мингтага кўпайди ва ҳозирги кунда омонатчилар сони 3 миллионга етди.

Омонат сақловчилар жамғармаларининг ўртача миқдори 1015 сўмни ташкил қилади.

Республикамизда ҳозирги кунда 2605 та давлат меҳнат омонат кассалари ишламоқда.

Омонат кассаларидаги жамғарма турлари

МУДДАТЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар камида олти ойга қабул қилинади. Омонат олти ойдан ортиқ вақтда омонат кассаларида сақланиб турса ҳам у муддатли омонат бўлиб ҳисобланаверади. Муддатли омонатлар бўйича омонатчига йилига 3 процент даромад берилади.

ШАРТЛИ ОМОНАТЛАР

Шартли омонатлар топширилаётганда шарт қўйиб олинади. Масалан: омонатчи ўқув юртини битиргандан сўнг, балоғат ёшига етганда омонатни бериш ва бошқа турли шартлар.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар бошқа турдаги омонатлардан ажралиб туради.

Омонат сақловчилар бундай омонатлар юзасидан ютуқлар тариқасида даромад оладилар.

Ютуқлар тиражи бир йилда икки марта—апрель ва октябрь ойларида ўтказилади. Ҳар бир тиражда 1 мингта счёт номерига 25 та ютуқ ўйналади. Ютуқ суммаси омонат миқдорига ва сақланиш муддатига боғлиқ.

ЖОРИЙ СЧЕТ ОМОНАТЛАРИ

Жорий счёт омонатларидан омонатчи шахсан омонат кассаларига кирмасдан фойдаланиши мумкин. Бунинг учун чек ёзиб берилса унда кўрсатилган кишига пул тўланаверади.

Давлат меҳнат омонат кассаларига қўйилган омонатларга даромад процент ёки ютуқ тариқасида тўланади.

Совет давлати омонатларнинг сир сақланишини, уларнинг бутлигини ва омонатчининг биринчи талаби бўйича берилишини гарантиялайди.

ТАЛАБ ҚИЛИБ ОЛИНГУНЧА САҚЛАНАДИГАН ОМОНАТЛАР

Бу омонатлар чекланмаган муддатга қабул қилинади. Омонатларни хоҳлаган вақтда кўпайтириш ва истаган вақтда бир қисмини ёки ҳаммасини олишингиз мумкин.

Бу омонат бўйича йилига 2 процент даромад берилади.

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ҲИСОБ ЧЕКИ—ШАХСИЙ ҲУЖЖАТДИР

Магазинлардан қимматбаҳо буюмлар — моторли қайиқлар, катерлар, мотоцикллар, мебель гарнитурлари, пианинолар ва шу каби нархи 200 сўмдан юқори бўлган буюмларни сотиб олиш учун омонат кассаларида бериладиган ҳисоб чекларидан фойдаланиш мумкин. Аҳолига бу чеклар нақд пул ёки омонат кассаларидаги уларнинг жамғармалари ҳисобига берилади.

Ҳисоб чеклари — марказий омонат кассалари ва биринчи разрядли омонат кассалари орқали берилади.

Иккинчи разрядли омонат кассасида ёки омонат касса агентлигида шахсий счётига эга бўлган омонатчилар шу райондаги марказий омонат кассаларидан ҳисоб чекларини олишлари мумкин.

Ҳисоб чеклари берилган кундан сўнг икки ой давомида ўз кучини сақлайди.

Фойдаланилмаган чек шаҳар ёки райондаги марказий омонат кассаларининг қайси биридан берилган бўлса, ўша омонат кассага қайтиб берилиши шарт. Ҳисоб чекидаги сумма омонат счётига қўшиб қўйилади ёки нақд пул билан қайтариб берилади.

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ҲИСОБ ЧЕКЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Омонат кассалари қуйидаги операцияларни бажаради

Аҳолининг пул маблағларини омонат счётларига қабул қилади ва беради.

Омонатчининг топшириғига биноан омонатларни бир омонат кассасидан бошқасига ўтказади ва нақд пулларни бошқа омонат кассасига ўтказиш учун қабул қилади.

Давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигацияларини сотади ва сотиб олади, ютуқларни тўлайди, давлат заёмлари облигацияларини сақлаб бериш учун қабул қилади.

Аккредитивларни беради ва тўлайди.

Аҳолининг магазинлардан сотиб оладиган енгил автомашиналари, стандарт уйлар, мебель гарнитурлари, пианино, мотоцикл ва бошқа узоқ муддат фойдаланиладиган буюмларнинг ҳисоб-китобларида ҳисоб чекларини қўллайди.

Пул-буюм лотереяларини сотади ва ютуқларини тўлайди.

«Спортлото» ютуқларини тўлайди.

Почта хизмати ҳақини тўлаш белгиларини, шаҳар транспортининг билетларини ва давлат божи маркаларини сотади.

Ҳамма давлат меҳнат омонат кассалари (агентликлардан ташқари) аҳолидан квартира ҳақи, коммунал хизмат ҳақи ва бошқа тўловларни қабул қилади.

Давлат меҳнат омонат кассалари омонатчининг топшириғига биноан коммунал хизмат ҳақи ва бошқа тўловлар учун ташкилотлар билан нақд пулсиз ҳисоб-китоб ишларини бажаради.

Омонат кассаларида бериладиган аккредитивлар йўлда пул сақлашнинг қулай формасидир

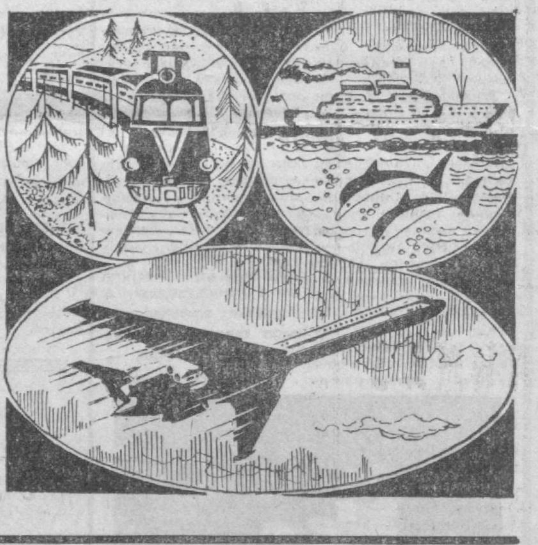

Командировка, отпуска, саёҳат ва экскурсияларга чиққанда йўлда пул сақлаш ва ундан фойдаланишда омонат кассаларининг аккредитивлари жуда қулайдир.

Аккредитив шунинг учун қулайдирки, йўлда ўзингиз билан нақд пул олиб юриш зарур эмас.

Шаҳар ёки райондаги бир омонат кассага пулингизни аккредитивга қўйиб уни бошқа шаҳар ёки райондаги хоҳлаган омонат кассаларидан олишингиз мумкин.

Аккредитивлар икки хил бўлади: 1000 сўмгача бўлган хоҳлаган сумма ва 300 сўмлик.

Аккредитив бўйича пулларнинг ҳаммасини бир қилиб, ёки қисмларга бўлиб олиш мумкин.

Аккредитив эгаларига иккита ҳужжат берилади — аккредитив ва унга контроль варақа. Уларни алоҳида сақлаш лозим.

Омонат кассалари аккредитив эгалари паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжатни кўрсатганларидан сўнг аккредитив пулларини тўлайдилар.

Аккредитивлар, шунингдек унинг эгаси ишонч қоғози ёзиб берган кишига ҳам тўланиши мумкин.

Автомашина ва мотоциклларни 30 тийинга ютиш мумкин

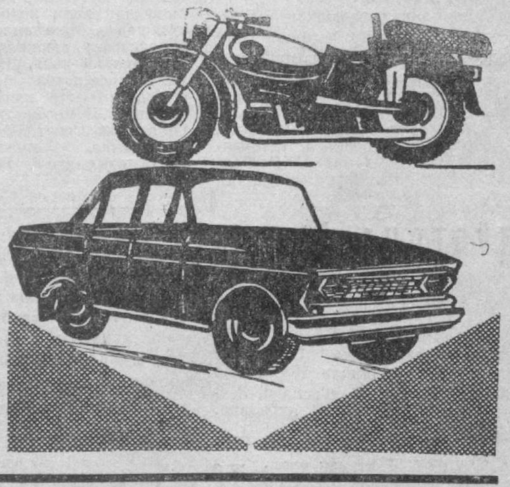

Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясида ҳар йили 5 миллион 400 минг сўмлик 2 миллион 244 мингта пул-буюм ютуқлари ўйналади.

Пул-буюм лотереясида ўйналадиган ютуқларнинг умумий суммаси (5 миллион 400 минг сўм) чиқарилган лотерея билетларининг 60 процентини ташкил қилади.

Тиражларда ўйналадиган ютуқлар ичида «Москвич-412», «Жигули» ва «Запорожец» автомашиналари, мотоцикллар, холодильниклар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари мавжуд.

Лотерея билетининг баҳоси — 30 тийин.

УЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ ВА ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

40 СЎМДАН 5 МИНГ СЎМГАЧА

3%

Давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациясини сотиб олган ҳар бир киши 40 сўмдан 5000 сўмгача ютуқ ютиши мумкин.

Ҳар йили саккиз марта ютуқлар тиражи ўтказилади.

Ҳар бир тираждан сўнг ютуқ ютиш имкони ортаверади, чунки, ютуқ чиққан облигация серияси кейинги тиражларда қатнашмаслиги муносабати билан кейинги тиражларда қатнашадиган облигация сериялари камайиб боради.

Заём облигациялари ҳамма омонат кассаларида сотилади ва сотиб олинади ҳамда марказий омонат кассалари уларни сақлаб бериш учун қабул қилади.

Заём облигацияларини сотиб олиб омадингизни синаб кўринг. Ютуқ чиқмаса 10 тийиндан 50 тийингача (облигацияни сотиб олган вақтингизга боғлиқ) йўқотасиз, омадингиз келса 20 сўмлик облигацияга (облигация қиймати билан бирга) 5.000, 2.500, 1.000, 500, 100 ёки 40 сўм ютишингиз мумкин.

ПАВЛОДАР ШАҲРИДА

30 ИЮНДА

1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ БЎЙИЧА

112-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Облигациялар 10 сўм ва 20 сўмлик қилиб чиқарилади. Қиймати ўн сўм бўлган облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

ҲАР БИР 100 МИЛЛИОН СЎМГА 512 МИНГ 560 СЎМЛИК 9 МИНГ 400 ТА ЮТУҚ ЎЙНАЛАДИ.

3 ПРОЦЕНТЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ОМОНАТ КАССАГА БОРМАСДАН ОМОНАТЧИ БЎЛИШ МУМКИН

Мамлакатимиздаги миллионлаб кишилар давлат меҳнат омонат кассалари хизматларидан фойдаланади.

Омонат кассалари меҳнаткашларга кам миқдорда бўлса ҳам доимий равишда пул ўтказиб уларнинг маданий-маиший ва моддий талабларини қондириш учун пул маблағларини жамғаришга ёрдам беради.

Пулни омонат кассасига бормасдан ҳам жамғариш мумкин. Бунинг учун хизматчи ёки колхозчи ўзи ишлайдиган корхона, совхоз ёки колхоз бухгалтериясига ўзига бериладиган иш ҳақидан ёки пул даромадидан маълум суммасини ҳар ойда унинг омонат кассадаги шахсий счётига ўтказиб туришни сўраб ариза топшириши лозим.

Омонат кассаларидаги пул жамғармалари учун омонатчиларга процент ёки ютуқ тариқасида даромад тўланади.

Омонат кассаларида сақланаётган пул маблағлари сизга ҳам, давлатга ҳам фойдалидир

Омонат кассалари чекланмаган суммаларга омонатлар қабул қилади. Омонатчи битта ёки бир нечта счёт очтириши мумкин.

Омонат суммасининг минимал ҳажми 50 тийин.

Ҳар бир совет граждани ёшидан қатъий назар, омонат кассасига омонат қўйиши мумкин.

Омонатнинг омонат кассасида сақлаш муддати чекланмайди.

Омонатчи ўз омонат счётидан фойдаланиш учун ишонч қоғози ёзиб бериш, омонатини бир ёки бир нечта кишиларга (улар қонун бўйича меросхўр бўлиш бўлмаслигидан қатъий назар) ҳамда давлат кооператив ва жамоат ташкилотларига васият қилиб қолдириш ҳуқуқига эга.

Ҳар бир омонатчи ўз омонати учун процент ёки ютуқ тариқасида белгиланган даромадни олиш ҳуқуқига эга. Бу даромадлардан солиқ ва налоглар олинмайди.

Омонатчи ўз шахсий счёти олиб бориладиган омонат кассасига шу счётдан муассасалар, корхоналар ва ташкилотларга тўланадиган ҳамма тўловларни уларнинг давлат банки муассасаларида ёки омонат кассаларидаги счётларига ўтказишни буюриши мумкин.

Аҳоли ўртасида квартира, болалар боғчаси, телефон, коммунал хизмати, музика мактаблари ва бошқа пуллик ўқув юртлари учун ҳақларни ҳамда квартира ремонти, шаҳарлараро телефондан кредитга гаплашганлиги учун ва телефон орқали телеграммалар берилгани учун ҳақларни нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш кундан кунга оммавийлашмоқда.

Омонатчи тўловларни тегишли ташкилотларга ўтказиш учун бир мартага ёки узоқ муддатга — кварталга, бир йилга ёки топшириқ бекор қилингунга қадар омонат кассасига топшириқ бериш ҳуқуқига эга.

Пулсиз ҳисоб-китоб қилиш ҳақидаги топшириқни омонатчи омонат кассасига шахсан бориб бериши ёки почта орқали юбориши мумкин.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШ БОШҚАРМАСИ.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

27 ИЮНЬ, 1980 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистона и Ташгорсовета

Р—13976

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2102